

Abonnement pour un an

250 piastres

Adresse:

Idjtihad Constantinople

Téléph: St. 865

XIXme ANNÉE

1 Dbré. : 1923 — No. 160

اجتهاد

حياتی، فلسفی، اجتماعی فکر غزته سی

آبونمان: سنه لکی [۲۴ نسخه]

داخل ایچون ۲ خارج ایچون

۲ یچق لیرادره

اداره خانه سی

جفال اوغلانده « اجتهاد نهوی »

تلفون: استانبول ۸۶۵

«اون طقوزنجی سنه تاسیسیه»

نومرو ۱۶۰، ۱ کانون اول ۱۹۲۳

بشرک اسارتدن امر تخلصنی حسن خاتمه یه ایصال و بو صورتله «رونه سسانس» ک و «پروتستانلک» باشلادی ایشی اکل ایله عموم ایچون حقوق بشر مساواتی تحت حکمرانی یه اعلا ایتک عزیت عظیمه و باهره سیله اون سکنزنجی عصر مختازدر. [دوام ایده جک] عیبر الله هورت

وفادار دوستلر — (اجتهاد) ک ارکان تحریریه. سندن محترم وفاضل دوستمز حسین زاده علی بک (شیلهر) دن نظماً ترجمه و بوندن اولکی نسخه مزده نشر ایتدیکی منظومه نفیسه ده کوسته ریلن تقدیر و رغبتیه بناءً آریجه کتاب شکنده باصیلدی بیوک برلنت روحانیه ایله او قونیور، یاقینده نسخه سی قالمایاجانی آ کلاشیایور. ۲۰ صحیفه لک و اون غروشه صاتیلماقده اولان بو کوچوک کتابک قاراندینی موفقیتدن دولای مترجم محترمی تبریک ایتک لازم کلیر.

اشاغی یوقاری بر بوچوق عصر اول اذهانی تحدیشه (۱) مستعد کتابلر نشرینی منع و بونا مخالفت ایدنلرک اعدام جزاسیله تجزیه اولونا جانی بیان ایدن بر فرانسه امر نامه سی صادر اولدی. فی الحقیقه اوزمان یک کوتلی اولان افکار عمومییه ملاحظه سیله، بویله بر جنایتدن دولای کیمسه اعدام ایدیله دیسه ده، حر محررله ایشیدیله مش تسلطانده بولونولدی و کتابلری جلاد طرفندن یاقیلدی. بواصولک وجوده کتیردیکی حرفتکر شهیدلری آره سنده (ژان ژاق روسو) برنجی موقعلردن برینی اشغال ایدر:

مشهور «ناتورالیزم» فیلسوفی نک، فرانسه ییوک انقلابنک حقیقی سببی اولمش اولدینی، (نابولیون بوناپارت) طرفندن ادعا ایدیلش و فی الحقیقه بو انقلابک مبشری اولمشدر. اون یدنجی عصرده باشلایان ذکای بشرک و مفکره

کاظم قره بکر پاشا حضر تلیله علمی ملاقات

فکر و نظر یولداشلی کور و نمکده در. بو کیفیت و بالکنز بو کیفیت بزی اونا، بر علاقه روحیه و روحانیه ایله، چوقدن بری ربط ایتشددر. [***]

بوسطرلری یازدیغمز زمان کاظم پاشا ایله معارفه من غیابی ایدی. فقط فراسی کوزمزل کوروشی شهودی کوروشمزله مساوی چیقدی. بوکنج قوماندانمزل یوزنده، صاف، منور ایمانی بریورکک فیاض و جاذب آیات یننسی او قونیور. اونده، خسته سنک خسته لفی تشخیص و وسائط دوائیه سی تعیین ایتش منور بین، حاذق برطبیک مقرر و آسوده حالت روحیه سی وار. برچوق تفکر، تتبع، تدقیق، سیاحت، تجربه محصله اولایلن بو تفکر و مشاهده نورانیه بو قادر کنج بر وطنداشده اندر تصادف اولونور.

اونده یوکسک بر فراغت حسی مشهوددر. اونک

۱۵۱ نومرولو و ۱۰ شباط ۱۹۲۳ تاریخی (اجتهاد) ک باش مقاله سی (مستقبل معارف ملیه من و کاظم قره بکر پاشا) عنوانیه چیقمشدی.

ظروف و زمانک قدرت ابداعندن، و وجوب استعدادن، سبجیه ممکناتندن بر قاچ کله ایله بحث ایتدکن صوکره شو سطرلری یازیوردق:

سبجیه ممکناتی و بومکناتی تحقیق پذیر ایدن قوانین روحیه، بزه، جمهورلر روحیانیه آشنا لیلله، جهانک وضعیت حاضره سنی محیط نظر یله ممتاز بر باش قوماندان [*] یاراتدی؛ حزم و بصیرتیه مستمر و منور عزیمله متمیز بر عسکر دیپلومات [*] ویردی؛ بوابی پیشوا ایله سی و اجتهاد آرقاداشلرینک استحصال ایتش و ایده جک اولدقلری موفقیتی، مادی و معنوی فتوحاتی مشرقیلاجاق بر بوله نسل حاضر منی سوق ایتک افتدار و فراستی کوسته رن بر مجدد احضار ایتدی: کاظم قره بکر پاشای مراد ایدییورم. اونکله بزم آر. مزده ملنک دردینی و درماننی تعیین خصوصنده باهر بر

[*] الیوم جمهور رئیس غازی مصطفی کمال پاشا حضر تلی

[**] الیوم خارجییه وکیل و باش وکیل عصمت پاشا حضر تلی

زړه په كنده جگني بيلمز كن دارالفنونك كوستره جكي، ايشيقلرله بولمت پولني بولاجقدر، . .

بز هسكركرك، وظيفه من سزرك كوستره جككنز يولده دوشمازله كوكس كرمك وملتو سپراولقدر. ملكتمزي سعادته ايصال ايدو جك يكي غايه لري ملكتمه صو قاجق سزك دماغكنز ودوشونجه لري زدر. ملكتم ايچون وجودي محو ايتك وهر هسانكي بر فلاكت آ ننده سزي مسعود كوره رك ترك حيات ايتك برنجي هدم غايه مدر .»

كاظم قره بكر پاشا حضرتلري

كاظم قره بكر پاشانك شخصيت ذهنيه سي آمر يقانك فياض اصول تربيه سنك ابداع ايتديكي شخصيت ذهنيه لره مشايه در: دماغ فعاليتي بيلك فعاليتدن آيبرميور: گنج قوماندان ماهر مرمرانفوزدرده. بودرجه قيمتدار، متفكر بر رجل انقلاب ايله، (اجتهاد) قارئري ايچون علمي بر ملاقاتده بولونماق بك معتنا بر مقصودايدى. بوني كچن چهارشنبه كوني كنديسندن رجا ايتديكمز وقت بيوك بر نزاكتله قبول ايتمشلردى. بوكون بر ساعت دن فضله مدت كوروشدك. ساحه من منحصر علم واجتماعيات سساحه سيدر. بو ثابت ولا يتزلزل سساحه ده، حياتي بر اهميتي حازر كورديكمز نقطه لره دائر، كنج ومجدد قوماندانمرك فكر ونظرلريني سؤالمرزله برابر قيد ايدبيوروز:

— بزده معارفك طرز توزيع وتاسيسي حقننده

سالم ومصيب اجتهادلركن، بيانات سابقه كنز دلايليه، قسماً، معلوم ايسه ده اجتهاد قارئري ايچون بو بايدكي

ايچون دخي فضيلتك مكافات لايقي فضيلتكارلقدن باشقا برشي اولاماز .

۱۵۱ نومرولو (اجتهاد) ده معارف وتربيه حقننده كي پر نسيپ لرينه تخصيص ايتديكمز مقاله من شو سطرلرله نهايت بوليوردى :

حريترك اقدم وادسي حريت وجدانيه اولديني كبي هر نوع استقلال ده آناسي اقتصادي استقلال در؛ كاظم قره بكر پاشا ساكت، متواضع وفراداده برووح ايله بوفتح ميني (آناطولو) په تأمينه كيديور .

شرق محفلنده سويله ديكي سوزلر، واوچ درت كون اول [۱۶ تشرين ثاني] يومى غزته جيلر ايله حسب حالنده درميان ايتديكي فكرلر طقوز آي اول ويرديكمز حكملرده كي اصابتزي كوسته رييور .

صوك بر قاج كون ظرفنده سويله ديكي نطقلردن، ايتديكي حسب حالردن شوقلرله اولمز فكرلرله زنده در: يالكنز اوردولرك، عسكركرك صاورورديني قيليچلر اقتصادي سساحه ده موفقيتي تأمين ايدو من. اوروپا اورتالرينه قادار صاورورديمنز قيليچلرك بوكون يالكنز تاريخده انجق برمكي قالمشدر. شو حالده بو وطنك اك مهم اولان احتياجي اقتصادي سساحه ده ترقى وانكشافدر .

قرم محاربه سندن صوكراده غربيلاشمق جريائلري بليرمشدى. بخاريفضنى صاچق ايچون مستبد بر اداره دن قورتولمق لازمدى. تورك اداره سنى مستبدلر اننده بيراقه رق اولرينه صرپيله ر آلق صورتيله غربلي اولاجقلى ظن ايتمشلردى . بوانه اده اوروپا حالى بر فعاليتله چاليشيوردي .

شركتلى تشكيل ايدبيور واقتصادياتي انكشاف ايتدبر. بيوردي. بوانكشاف توسع ايتدى ومملكتمزك محوبه يورودى و بوغمه قايتولا سپون دينلن بر زنجير وورولدى . هدايتي مملكتمه استقرار ايتدبرمك، متفكر انسانلري مملكتمه حاكم قيلمق لازمدر. آنجاق بوسايه ده توركك حرب زماننده بك قوتلى اولان قوللرندن مفديت و صلح سساحه سنده ده استفاده قابل اولاجقدر. دارالفنون اوروپانك ترقياتي تدقيق ايدو رك ملتو بول وفتيش وبره جكدر .

بوكونكي تجارتمز مملكتمز اجنبي مالنك آقساسى ايچون آچيلدش برقئالدين باشقا برشي دكلدر دنيله بيلر حالبوكه متركى مملكتمزده تجارنخسانه لك باشليجه رولى ملي مؤسسات صنايعيه واعماليله لرينك محصولاتي خارجه آفتياق وكندى مملكتمزله آلتون وثروت چكمكدر .

محترم خام و بك افنديلر، دارالفنون ملكك دماغيدر. اويله برايشيق منميدركه بالخاصه بزم كي قارا ككقلر ايچنده ايكن،

رأى و نظر عاليكزى اجمالاً سويلر ميسكنز ؟

— اولاً معارفك هدى نه اولمالى؟ قصه بر كله ايله فكريمى اجمال ايدى بيليرم : اقتصاد . اقتصاد كله سنك بزجه معناسى نه اولمالى ؟ بـتون قابليتـمى [بدنى ، عقلى و روحى] مملكتمزك ير يوزنده و ير آلتنده بزه بخش ايتديكى فيضناك ثروتدن استفاده يه حصر و تخصيـص ايتـمك . شـيـمـدى معارفـكـ نـاصل اولـماق لازم كله جـكـنى آـكـلامـاق اـيـچـون بـوكـونـكى معارفـكـ خـلقـمـزى نه حاله قويدىقى بيلمك لازم در . بوكونكى طرز تربيه و تدريسـمـز اك قوتلى قوللرى بيله عزمـمـز بر دماغ آلتنده بـجـريـكـسـز يـاـيـسـور . بـونا ، كـوبـلـردن عـبـتـاراً ، هر يـرـده هـان اسـتـثـناسـز مـثـالـلـر طـولـودـر . كـوبـلـرـده : او قومـاـيـان چـو جـوق آتـى نـك مستـحـصـل و جـفا كـار بر چيـفـتـه جـيـسى در . فـقـط اـبـتـدائى تـحـصـيـلى بـتـيرنـلر كـوبـده [۱] او طـورـه مـيـور ، دـاها يـو كـسـك بر عـالـمه تـشـنه ،

[۱] پاشا حـضـر تـلـر يـله نه قـادـار چـوق زـمانـدن برى هـمـفـكر بـولـنـد يـمـزى (بـيـوك دـويـفـو) مـجـمـوعـه سـنـك ۱۰ تـمـوز عـيـد مـيـلى مـنـاسـبـتـيـله تـشـرايـتـش اولـديـنى نـسخـه فـوق العـادـه نـك ۱۰ تـمـوز ۱۳۲۹ تاريخـلى نـسخـه سـنـده مـنـدرج شـو سـطـر لـر سـر كـوسـتـه و يـر :

بـمـ اون تـمـوزم

بـم اون تـمـوزم اـيـچـون دـاها چـوق چـايشـا جـاغـنر ، چـوق بـكـلـه بـجـكـز . بـم ۱۰ تـمـوزم ، بر شـمـسى پـاشـانـك كـوكـسى دـلـيـمـكـله ، بـيـك عـثـمان پـاشـا طـاغـه قـالـدـير يـلـاقـله كـلـه يـه جـك . كـوكـسـلـرـده كـي يـارـه لـر ، دـما غـلـرـده كـي يـارـه لـر ، بـورـكـلـرـده كـي دـما غـلـرـده كـي ، قـور اـقـلـقـلـر ، رـو حـلـرـده كـي چـور اـقـلـقـلـر كـيـده رـيـلـه دـيـكـجه ، طـاغـده كـيلـر شـهـره اـيـنـدـير يـلـه دـيـكـجه ، شـهـرـده كـيلـر كـوبـلـرـه كـيـتمـه دـيـكـجه ، او نـلـردن اـكـراه اـيـد يـلـه مـه يـه بـاشـلا نـمـاد يـقـجه ، او نـلـر مـوجـب اـكـراه اولـماقـدن فـور تـار يـلـا دـقـجه بـم ۱۰ تـمـوزم كـلـه يـه جـك ! عـيـط بر مـحـبت ، عـيـط بر مـرـحـمـت ، فـقـط هـيـچ بر اسـتـصـفـا ر شـمـه سـنى مـتـضـمن اولـمايـان بر مـرـحـمـت اـيـسـتـرـز . بـومـعـظـم لـمـه يـي او زـاقـده ، پـك او زـاقـده كـور و بـورم ؛ بـو ، او لـمـه دـر ، كـه (قـهـر يـات) كـ شـاعـر يـنه ، او نـ بـش سـنـه اول ، [شـيـمـدى بـكـرى بـش سـنـه اول] :

سـن آه او لـمـه كـه پـك دـور دن هـويـد اـيـن ،

نه بـن غـريـبه نـهـانـيـن ، نه خـلـقه پـيـدا سـيـن .

صـيـه سـنى الـهام ايتـمـدى

۱۰ تـمـوز اـجـتـماعى ، مـؤيـد ، مـؤيـد ، مـقـدس ۱۰ تـمـوز اـجـتـماعى .

ايشـته بـم ۱۰ تـمـوزم .

۱۷ تـمـوز ۱۹۱۳ اـجـتـهـاد تـهـوى

عـ مـ

و مطلقاً باشقا قوللرك سـمـيـدن اسـتـفـادـه يـه حـريـص بـر مـخلـوق اولـيـور . بـر كـله دـاها قـالـيـور : تـحـصـيـل يـو كـسـلـد يـكـجـه بـو طـويـقـو او نـسـبـتـده آر تـيـور و بـعـضـاً كـنـديـسـنى بـيـوتـن و طـويـور ان و اـجـيرى اولـديـنى عـنـصرى اسـتـخـفـافـه قـادـار و اـريـور . شـو حـالـده معارفـكـ هـدى اولـان اـقـتـصـادـه و اـرـمـاـيـى اـيـچـون ، تـخـر يـيـكـار و مـنـحـصـر آ مـسـتـلـك اولـان بـوغـر و رـكـ اـزـالـه سـى ، عـزـم و تـشـبـث شـخـصـى نـك هر شـيـئـه حـا كـم اولـماسى و عـلم چـو غـالـد قـجـه خـلـقه حـرمت ايتـمك و خـلـقه دـاها ز يـادـه يـا قـلـاشـماق و « خـلق ايله و خـلق اـيـچـون ، عـقـيـده سـنـك شـعـار اـتـخـاذ ايد يـلـه سـى لـازـم در . بـو غـايـه لـره و اـصـل اولـماق اـيـچـون قـفا شـيـشـر مـكـدن ز يـادـه عـزـم و اـرـادـه يـي تـمـيـه و تـنـسـيـق ايتـمك و و جـود لـرى تـن پـر و رـكـلـدن قـور تـار مـاق ، آ نـا مـكـتـبـلـرـدن اـعـتـبـاراً هر مـكـتـبـك بـر و غـر اـمـنـك اسـاسى و رـوحى بـو اولـماق لـازـم در . او چـنـجـى در جـده ايش مـكـتـبـلـر يـنه مـثـلا ز راعـت ، صـنـايـع هـالـقـه جـيـلق ، قـو نـسـر و هـجـيـك ، اـيـيـكـجـيـلـك ، بـنـر جـيـلـك اـلـكـتـريـكـجـيـلـك اـلـخ عـمـلى مـكـتـبـلـر يـنه بـيـوك اـهـمـيـت و يـر يـلـه لـى و بـونـلـر دـن پـك چـوق مـقـدار دـه و هر طـر فـدـه و جـودـه كـتـير مـه لـى . بـالـخـاصـه دـار الـايتـامـلـرك اسـتـقامـتى بـو اولـمالى و خـار جـده قـلـمـش بـر چـوق يـتـيـمـلـر دـاها مـؤ سـسـه لـرـده طـو پـلـا نـمـالى در . بـز شـبـه جـز يـره حـالـنـده بـر مـلـكـتـه مـا لـكـز : سـا حـلـلـر مـز چـوق در ، سـا حـل مـلـكـتـلـرـده بـالـخـاصـه بـو بـالـقـجـى مـكـتـبـلـرى و جـودـه كـتـير يـلـه لـى در . دـار الـايتـامـلـر بـو خـصـوصـه اـيـى بـر عـنـصر تـشـكـيـل ايدـر لـر . اسـتـانـبـول تـجـارـت او طـه سـنـك اـحـصـائـيات جـدولـنـده كـور و لـديـكى او زـره ۱۹۲۳ سـنـه سـنـك بـر نـجـى آ لـى آ يـى طـر فـدـه بـر مـيـلـيـون كـسـور لـير الـقـى بـالـق ، آ لـى مـيـلـيـون لـير الـقـى بـونـيـون و شـكـر لـمـه ، يـدى يـوز او تـوز دـورت بـيـك لـير الـقـده مـيـود و سـبـزه اـلـخ خـار جـدن اسـتـانـبـول و اسـطـه سـيـله مـلـكـتـه كـير مـشـدر . ايشـته بـو فـضـولى و تـهـلـكـلى اسـتـيـلـا يـه قـار شـى طـورـه جـاق قـول و قـفا لـازـم در ؛ حـالبـوكـه بـوكـونـكى معارفـكـ بـو تـهـلـكـلى اسـتـيـلـا يـي تـسـهـيـل و تـز يـيـد ايدن عـنـاصـر يـتـيـشـد يـر مـكـده در [۲] .

[۲] (حق) غـز تـه سـنـك ۲۴ حـز يـر ان روى ۱۹۱۳ تاريخـلى

نـسخـه سـنـده (مـاليـه و مـليـه) عـنـوانـلى او زـون بـر مـقالـه مـنـك كـور و لـه .

يـيـلـمـه سـى دـه شـا يـان تـمـنى در . عـ مـ

ایجاب ایتدیریر ساحلاری و کوزل بالقاری وارد .
شوالده معارف مسئله سنده، مملکتتمزك مختلف ساحله رینك
قابلیتینه کوره اوراده یاشایان چو جوقلرینه و خلقنه
موافق تدریس و تربیه ده بولونمالیدر .

— مملکتتمزده نفوس آزلنی و نفوسك دائما آزالماسی
کیفیتلری ده ذات عالیلرینی مشغول ایتك کرکدر .
مسئله نك معارف و اقتصادیات ایله علاقه سی ووردویه
تماسی سیلریله بوبابده نلر دوشونورسکمز ؟

— انسان و حیوان نفوسنی چوغالتماق ایچون اکر برنجی
چاره موجودی اریتمه مك یعنی تولداتی چوغالتوب و فیاتی
آزالتماقدر . یمنده قتال آچیلالی بری بر بوجوق میلیون
تورك کنجی مدفوندر .[*] بزه اوزاق تاریخلرده کی ضایعه
تمزدن صرف نظر، حرب عمومیده چولارده یاتان وقارلی
طاعلرده طونان بر میلیون تورك کنجی وارددر . هر کون
پك بسیط بر همتله بتون افراد ملتیه کوسته ریله سی
و آکلاتیلماسی ممکن اولان میقروبلردن و غیر کافی
تغذیدن یهوده اولن بیکلرجه معصوم وارددر . ایشته
بتون پو ناحق یره غائب ایتدیکمز بو موجودلر تریید
نفوس ایچون دائما دوشونه جکمز برنجی اساسدر .
ایکنجی اساس بالطبع اریتمه مك شرطیله تورك مهاجر .

لریله تکشیف نفوس هممزك بیلدیکمز بر چارهدر .
— آنغلو ساقسون اصول تعلیم و تربیه سنك لاتین اصول

تعلیم و تربیه سنه فاقیت عظیمه سی بالذات فرانسر رجال
علمیه و اجتماعیه سنك اعلا و اعلا ایتدیکلری بر حقیقت
باهره ایکن بزم حالا لاتین اقوامنك معارف پر و غرا ملرینی
ترجمه و تطبیق ایتیه دوا نمزی شایان تلفه بولمور میسکمز ؟
— بن بالخاصه آمریقای لرك معارف و اقتصادیات ساحه

سنده کی شایان حیرت فردی و اجتماعی فعالیتلرینك یوکسك
درجه ده تقدیرکاریم .

مصاحبه من بوراده ختام بولدی . آریلرکن ، « تفتیشدن
عودتمده بو مسائل علمیه اوزه وینه داها اوزون صحبتلرده
بولونورز دیورلردی .

— بو مصیب پره نسیب لرك غیر فعال بر اجتهاد خصوصی
حائده قلماسی یازیقدر . تشریع و اجرا قوتلرینی جامع
ملت مجلسی اعضاسندن بولونما کز حیثیتیه بو سلامت
بخش فکرلر کزی معارف نظارتنه الهام و تطبیقی تأمین
ایده مز میسکمز ؟

— بن فکرلریمی کرک تحریر او کر کسه شفاها لازمی کی
سویله مکدهیم ، متخصصلردخی معارف لازم اولان جریانی
ویرمك ایچون مساعدیده بولمشلردر .

— قرق بش سنه اول یاییلان قانون اساسیمز و اخیراً
ترتیب اولونان تشکیلات اساسیه قانونلری « تحصیل
ابتدائی مجبوری و مجانیدر » دیدیکلری حالده بونك
عملسز علم حائده قلماسی حقمنده نه درشونورسکمز ؟
قانونلر یا تطبیق ایدیه مهین مادهلری احتوا ایتمه مهلی
یا احتوا ایتدیکی مادهلر بهمه حال تطبیق اولونمالی دکلی ؟
— بنجه معارف ابتدائیه دن زیاده تربیه بدنیه نك و ایشك
مجبوری اولماسی لازمدر . او قویانلر من آج قالدقلری
مدنجه خلقه تحصیل ابتدائی مجبوریتنی، خلقی اوقوتماق
معناسنده تلقی بی ضررلی عد ایدهدم .

— اولکی کون شرق محفلنده عمله برلکی طرفندن
شرف عالیرینه ویریلن ضیافتده سویله دیککمز کوزل
واوزلو سوزلردن واضحاً آکلا شیلدی، که ذات عالیلری
دخی بنده کز کی، تورکیانك زراعت مملکتی اولماقدن
زیاده بر معادن مملکتی اولدیغنه قائلسکمز . مملکتتمزك
بوماهیت فزیکیه سی، معارف دائره سنجه نظر دفته
آلیناق و بو کیفیتك تعلیم و تربیه سیستمی اوزه رنده تأثیری
بولونماق لازم کلزمی ؟

— بن مملکتتمزك زراعتی اساس بولیورم، یعنی خلقتمزك
قسم کلیسی بو کون رزقی صبانله چیقاریور، طویر اقلر من دخی
واسع و فیضلیدر . فقط بتون ملتتمزك منحصر ازراعتیه
توجه ایتیه سی دوغرو دکل و عینی زمانده امکانشدر
چونکه بر کره فی زراعت، یاننده باشقامسلک و صنعتلری ده
ایستر . ایکنجه جیسی مملکتتمزك فیاض معدنلری، کلیتلی
مواشی یتیشدیریر یا یالاری و بالقجیلقی صنایعنی مهم صورته

۱۹ تشرین ثانی ۱۹۲۳

[*] ۱ کانون اول ۱۳۲۷ تاریخ و ۳۶ نومرولو (اجتهاد) ده
(بمن و هندستان) عنوانی مقاله مرده بو حقیقت فاجعه نك تفصیلی
وارددر . ع. ج.